

CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm. 381

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

15 de setembre de 1928

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA**

**APARTAT 1036
TELÉF. 1171 A**

Vós, estiuejant...

Vós, estiuejant, que torneu a la llar de l'hivern, que heveu sentit ja la primera impressió fresca dels capvespres de setembre, que contempleu com el dia es va esllanguint ràpidament, heu decidit deixar el poble que per tres mesos us ha dat recés, bona ombra i aigua de cristall, i correu a allistar-vos altre cop en els exèrcits ciutadans de la metròpoli, que, certament, ja comenceu d'enyorar. La dolça ciutat té avui una atracció tan gran per a tota mena d'esperits! Ja Nostra Dona de la Mercè, la nostra Patrona dolcíssima, comença a deixar albirar el seu mantell blanc, i la tardor comença. I cal convenir que cap temps com la tardor, a ciutat. Aquell ambient suau, aquell rependre tota activitat durant l'estiu esllanguida, aquell feinejar traçant plans nous i projectes per encetar, tot té un atractiu que coloreja aquest temps com cap més temps de l'any...

Però abans cal, estiuejant, que us acomiadeu del poble, recés de les vostres facècies estiuenques. I cal també que abans, si sou bon cristià, feu una mena d'examen de consciència del temps esmerçat en el reconet amable que suara abandoneu i un xic de balanç de la forma com heu esmerçat les vostres activitats. Perquè heu de recordar, com ja recordeu, que se us demanarà compte de tot, talent, riquesa, posició social, cultura, etc., i de la seva bona o mala inversió.

A més a més, haviem quedat que vós, ciutadà, home de lletres, dona elegant, personatge polític, en arribar al poble hi porteu un bagatge de deures en el que fa referència als bons exemples a donar, a l'estímul per a tota bona obra, i, sobretot, en el que fa relació a l'allunyament del mal exemple en els vostres actes, en les vostres diversions, en els vostres vestits, en tota la vostra manera de conduir-vos en societat. I fins i tot haviem dit que en el poble és més gran la vostra responsabilitat per tot això, per tal com és més alt el vostre predicament. Vós, a ciutat, podeu perfectament romandre dins la massa, podeu restar més o menys desfigurats; però en el poble sou un home de ciutat, un personatge, potser... I és clar que la vostra responsabilitat és més gran.

I un cop fet l'examen, torneu amb la conscièn-

cia ben tranquil·la, no sols d'haver evitat el mal, sinó d'haver donat bon exemple per a tota acció bona i d'haver estimulat entre els pobletans la virtut, les bones obres, l'ajut a les institucions de pietat? Potser sí, potser sí; no volem dubtar-ne. Però... ha estat l'estiu passat tan pròdig en disbauxes de tota mena; ha baixat tant el nivell moral en platges i balnearis, que no seria estrany que vós, estiuejant amic, catòlic pràctic, hi tinguéssiu algun pecat, almenys d'omissió.

Si no, vejам. Quan vàreu arribar al poble, ja us vàreu informar de les necessitats que calia socórrer dins la mida de les vostres forces? Ja us vàreu oferir al senyor Rector, amb doble acte de reconeixement de la seva alta autoritat espiritual i de cooperació a les seves iniciatives? Ja vàreu procurar que la vostra esposa, les vostres filles, vestissin com Déu mana, sense mostrar nuditats i sense escandalitzar les senzilles vilatanes? Ja vàreu tenir bona cura d'allunyar-vos dels balls (que en la forma actual són immorals per ells mateixos) i de desautoritzar, almenys amb el vostre allunyament, tot espectacle no conforme amb els cànons de la moral? Ja practicàreu la vida de pietat, tal com a ciutat feu, curant del bon exemple als fills d'aquest poblet de muntanya o de mar? Ja vàreu influir (ciutadanament, és clar) perquè aquella companyia de teatre, aquella atracció, no fossin contractats en el casino on matàveu les hores d'esbarjo? Ja vàreu mostrar el vostre clar criteri catòlic en tot problema, petit o gran, que es plantejà dins la colònia d'estiu?

Tot això, i molt més, comportava el bon ús dels vostres talents, de la vostra posició social, de la necessitat del bon exemple als pobletans. Ja heu complert amb tot?

Potser sí, potser sí. Però ens esborrona de pensar i veure com cada any l'estiueig es converteix, ací i allà, en motiu de disbauxa que, en lloc de donar forces al cos, contribueix només a treure'n tant al cos com a l'esperit. I no és pas que durant el mateix temps estiguem exempts de responsabilitat pels nostres actes davant de Déu i de la societat. Quasi ens atreviríem a dir que aquesta responsabilitat augmenta per la força de l'exemple.

I com que cada any la immoralitat es mostra més abjecta, i la total absència de criteri sà va estenent-se, d'aquí que ens indueixi això a pensar que són pocs, molt pocs, els germans nostres que per platges, hotels i viles, situïn la seva actuació allí on cal que sigui situada...

Perquè vós, estíuejant, no us podeu desenten-

dre dels vostres deures envers la societat que us rodeja. No recordeu allò de "Caïn, què has fet del teu germà Abel?" I vós, home de posició, d'alta situació social, teniu un Abel en cada fill del poble que de vós i els vostres dedueix un exemple, copia un costum, deriva una orientació...

El Pentateuc en català

Lloava el poeta López-Picó el dia segon de l'any, el qual, més que el primer, ens dona la realitat de què l'any nou camina. Igualment, les segones remeses de qualsevol feina indiquen la virtut modesta i eficaç de la santa continuïtat. Aquest mèrit excel·leix més encara en la tercera producció d'una sèrie. Un tercer volum no fa l'esclat de cosa nova del primer, no excita curiositats ni sorpreses. I tanmateix, bé és força més heroic posar al món un tercer llibre, que ja no trobarà el ressò, la novetat, el picant esperó de la primera vegada. Però tot home de bé es delectarà en aquest triomf magnífic de la perseverança que en xifra creixent avalora i multiplica la santa fidelitat del començar. Per això el tercer volum de la Bíblia de Montserrat, davallat fa pocs mesos d'aquella muntanya que és en certa manera la pètra Bíblia de Catalunya, de la qual se n'ha dit amb força justesa el nostre Sinaí, ens dona un goig quiet, profund i que omple el cor, com aquell qui hereta un joiell, en el qual reconeix, com més se'l mira, finor real de les gemmes i espessor del gruix de l'or. *Els Nombres - El Deuteronomi*, els dos darrers llibres del Pentateuc aplegats pel P. Ubach (1) en un volum magnífic com els dos altres (2) fan completa i acaba, da, mercès a Yahué, la primera versió sencera del Pentateuc en llengua catalana moderna.

Què n'hem de dir d'aquesta nova presentalla montserratina? Una sola frase ho dirà: que fa estimar els Llibres Sants. No sabem si una versió de la Sagrada Escriptura pot merèixer un elogi més veritable, més categòric. Fa estimar la paraula de Déu i la paraula que Déu inspira. Ja ens enyoràvem, de tant debatre amb paraules d'engany i d'heretgia, de mentida i de mort, tocar la roca ferma del *Verbum domini* que *manet in aeternum*, segons el mot de Sant Pere (3) que és divisa de l'Institut Bíblic romà, font de veritat, testimoni d'eternitat, penyal segur on abraçar-se, salvant-nos de les mars braoladores d'onades còncaves i abismes mortals.

Cal, com sempre, lloar la indeficient vestidura admirable: el relligat, el paper, l'elegant sobrietat tipogràfica, la sàvia combinació de text català, vulgata i notes, tot assentat en aquelles pàgines amples on els ulls hi reposen; les notes alhora abundants i precises, *justes*, la gràcia que fa el nostre text amb un record d'oriental vestidura; amb hebraïsmes, supressions de verb, alteracions sintàctiques, convergint tot, però, en donar a la nostra llengua en la seva nova i sagrada funció una nova energia i una bellesa especial. Seguint les petjades il·lustres del precursor en aquesta tasca, Mossèn Frederic Clascar, el Pare Ubach posa en la pasta casolana el llevat hebraic que li dona savoria i força nodridora; nodrició inestimable dels esperits.

Es que la *Thora* i la *Charis*, la llei mosaica i la revelació cristiana, ens entren dins del cor com més les contemplem, la una en la seva majestat inel·líptica, l'altra en la providència misteriosa del seu amor immens. La una i l'altra enllaçades pel Redemptor; rublert de profecies, esperances i promeses, el Testament Vell; triomfant de realitzacions i promeses complertes el Testament Nou.

La posició ingènua de "descobrir la Bíblia" és la que ens dona aquest goig de l'enteniment i confortació de l'ànima, en retrobar-hi amb nova claror episodis antics, en adonar-nos per primera vegada de la lliçó profunda de tants passatges, així com en trobar-hi, a cada lectura, tantes coses que ens colpeixen els ulls i l'esperit com si acabessin de néixer. Cap versió tan escaienta per a nosaltres com la del Pare Ubach per a projectar sobre el text sacre aquestes clarors noves, per a fer més faedora i grata la degustació de la Sagrada Escriptura, i per tant deixa escoltar més d'alavora i meditar amb més profit "la sublim subtilitat de la Paraula Substancial de Déu", com diu el Dr. Torras i Bages.

Quants passatges, per aquest infantil "descobrir la Bíblia" ens corprenen i edifiquen! Aquí tenim en els Nombres (6, 24-26) la fórmula litúrgica que Yahué ordena a Aaron i als seus, per mitjanceria de Moisés, per a beneir els fills d'Israel, dient-los, en aquesta triple frase, al·lusiva, segons alguns Sants Pares, al misteri de la Santíssima Trinitat:

"Yahuè et beneeixi

i et custodï;

faci Yahué resplendir damunt teu la seva faç

i et sigui propici;

Yahuè posi damunt teu el seu èsguard

i et doni la pau."

Quina emoció reconèixer en aquest text santíssim, eixit de la boca de Yahué, la benedicció de Sant Francesc a Fra Lleó, la benedicció que el Pobriçó va completar amb les paraules d'aplicació individual: "Que el Senyor et beneeixi, Fra Lleó", signant-les amb la Tau, imatge i símbol de la creu de Crist!

I els episodis formidables de les rebelions d'Israel, imatge exacta i simbòlica de les rebelions de tota la humanitat, i especialment de les nostres, dels fills de Crist, redimits ja i enriquits, molt més encara que el poble hebreu, comprats amb la Sang divina, nodrits amb el Mannà diví de l'Eucaristia, i no obstant ingrats, toçuts, "durs de bescoll"... despreciant el miracle, enyorant el peix i els llegums d'Egipte i demanant carn i carn, com els israelites a Tab'herà i Kibhroth Hatta'uà. "Carn, doncs, us donarà Yahué, i menjareu... fins que ixi dels narius vostres i us faci fàstic."

"I s'aixecà un vent de la part de Yahuè que transportà guatlles de la banda de la mar.

I el poble s'aixecà a aplegar guatlles tot aquell dia, tota la nit i l'endemà...

La carn era encara en llurs dents, no era engolida, quan la ira de Yahuè s'enardí contra el poble; i colpí Yahuè el poble d'una plaga molt greu.

I hom donà de nom a aquest lloc Quibhroth Hatt'a'uà [Sepulcres de la cobejança], car allí enteraren el poble que cobejava" (4).

No és aquesta pàgina colpidora una exacta pintura del temps nostre, adalerada la gent, àdhuc els batejats, per a saciar-se de carn, de la carn mortal i mortífera que atrau les malediccions de Déu i els càstigs i flagells de guerres, odi social, misèries, catàstrofes i tiranies? Si amb esperit profètic escrivís algú els pecats del temps nostre, i les punicions severes immediates, quin sentit trobaríem a la història actual! La història que vivim, el trànsit i l'exili segons pla divinal, de la host escollida, pel desert del món vers la celestial Terra Promesa!

I com no tremolar, i com no plorar i com no adorar la Paraula i la Veritat i la Bellesa divina, en escoltar el Càntic de Moisès al final del Deuteronomi, al capdavant dels dies de la seva llarga i prodigiosa vida de Profeta i Cabdill d'Israel, i símbol vivent de Crist:

"Escolteu, cels, que vull parlar!
Oeïxi la terra les paraules de ma boca!
Ragi com la pluja el meu ensenyament,
degoti com rou la meua parla,
com ruixat damunt verdor,
com aiguat damunt l'herbei;
puix el nom de Yahuè invoco
doneu magnificència al nostre Déu" (5).

I la benedicció final del Cabdill moridor sobre les dotze tribus, parallela a la de Jacob sobre el cap dels seus dotze fills, que tanca el Gènesi...!

Una pregària surt tota sola d'aquest llibre que ens baixa de Montserrat. Un prec s'enfila com fumera vers la Santa Verge, reina d'aquella muntanya que com

el Penyal, perfecte el seu obrar (6)

domina tota muntanya i tota serra, com domina i sobrepuja així mateix el Llibre de les Veritats de Déu tot altre llibre i obra humana. Una oració i aspiració s'encela vers la celestial Mare de l'Estel de Jacob!

Esposa de l'Esperit Sant! Feu, oh Senyora, que siguin com els de Moisès, cent vint anys, els dies d'aquest venerable intrèpid servidor vostre, el Pare Bonaventura Ubach, traductor montserratí del llibre sagrat que duu les vostres glòries. Deu-li com l'àngel a Elias aquella sobrenatural menja que el féu caminar sense repòs quaranta dies i quaranta nits, per tal que pugui traslladar ell de cap a cap tota la Bíblia. "Ample de narius" també, aquest bondados i coratjós Pare Ubach, fill de la muntanya, fill adoptiu del desert, que ha visitat ja dues voltes aquell Montserrat de l'Aràbia que és el Sinai, on Vós mateixa, Senyora, sota la imatge de l'Esbarzer Ardent Incombustible, del Foc virginal pel qual Yahuè parlà, teniu monestir i culte. Doneu-li, Senyora, i doneu-nos, Senyora, que la font bíblica que ha començat a rajar

de Montserrat, i de la qual ens davalla, pura i saborosa, la tercera copa, no s'estronqui fins acabar-se tot el sacre cabdal de la Bíblia íntegra. I a vostra glòria sia. Amen.

R. RUCABADO

(1) La Bíblia. Versió dels textos originals i comentaris pels Monjos de Montserrat. III. Els Nombres. El Deuteronomi, per Dom Bonaventura Ubach. — Monestir de Montserrat, MCMXXVIII. — Un vol. de 380 pàgines. numerades, relligat.

(2) Vegi's La Bíblia de Montserrat, CATALUNYA SOCIAL, núm. 278, 28 agost 1926. — L'Exode, del P. Ubach, CATALUNYA SOCIAL, núm. 357, 31 març 1928.

(3) Petr. 1, 25.

(4) Nombres, cap. XI.

(5) Deut. cap. XXXII i XXXIII.

(6) Deut. XXXII, 4.

No em sé estar de recomanar l'excellent i entranyable article que ha dedicat fa pocs dies al traductor del Pentateuc, nostre distingit amic En Joaquim M. de Nadal. Una visita a Ras-el-Amud. El P. Ubach. — "La Veu de Catalunya", 2 setembre 1928.

Espurnes

Aquesta espurna arribarà a un esquitx per la seva importància. De dia en dia la premsa de tot el món recull dades de l'enrunament moral, social i religiós a què ha arribat el país dels Soviets.

El President del Tribunal de Moscou (a Rússia també hi ha tribunals encara que molts pensin el contrari), certificava no fa molt que solament en dita capital havia registrat en un mes més de 5.000 delictes de "kuoligalisme". Els "kuoligants" són bandolers que, mancats de tot fre moral, menyspreant tota classe de lleis, practiquen tota mena d'insults als transeünts, dedicant-se a la destrucció, al robatori i a la violència, d'una manera especial a la "violència col·lectiva".

La majoria d'ells són membres de la "Internacional de les Joventuts Comunistes", que allà denominen "Konsomol". Molts d'aquests membres són anomenats "sapadors roigs", secció composta de nen de 12 a 13 anys.

Sabut és que els comunistes han tingut de crear "cases per a nois", amb el fi de recollir en les mateixes 600.000 infants vagabunds que a través de l'estepa van plorant esbojarradament la desventurada orfandat i la tristesa d'un viure rastrear a què els obliga un sistema social que més insensat mereix el qualificatiu de diabòlic.

A Nabus, Palestina, uns desconeguts penetraren a la tomba de Sant Josep, apoderant-se d'algunes rellíquies, entre elles l'anell del Patriarca Abraham.

Pius XI va rebre un grup de 160 alemanys, parlant-los en la seva pròpia llengua que parla molt bé. Els donà la benedicció, dirigida especialment als mestres per a l'organització dels mestres catòlics d'Alemanya.

La casa pairal

IV

El menjador

En totes les cases de pagès de la meua terra i també en moltes altres de terres llunyanes, quan haureu entrat pel portal gran de la façana, trobareu el menjador a l'esquerra. Això vol dir que, si personifiquem la casa donant-li per cara la façana, el menjador és la seva mà dreta i ve a representar tot el poder de la casa pairal.

Més o menys sempre és una peça gran i en certa manera solemnnial, però miserablement escanyada per la gent avara i sumptuosament inflada per la gent pròdiga.

El menjador de cal Rateta té una taula escarransida de fusta de pi amb dues banquetes de poca amplada i sense respall, a fi que el cos adolorit no hi faci llarg sojorn. Rares vegades posen tovalles a la taula, el setrill de l'oli no hi surt mai, el porró és petit i no raja, la taula no s'estira mai per ningú. Els de casa s'hi posen apilotats i els menjars pobres i escassos van i vénen amb velocitat. La gent no treballa perquè no els donen menjar i l'estalvi no omple la guardiola, perquè el poc treballar i la mateixa avarícia han acompanyat l'amo fins la taula folrada de verd on es juga amb els daus en la rebotiga amagada del cafè del poble.

Tot a l'inrevés passa a can Tòfol. Dues taules grans omplen el menjador, les quals no trobareu pas mai del tot desparades. El porró ben liberal i ventrut impera sempre al bell mig i una llonganissa tapada amb paper fi mai no hi falta. A l'olor de la taula no hi falten mai convidats, i les gresques i els àpats hi sovintegen més del que cal. Els mossos de la casa, tot treballant mandrosament, canten a mitja veu:

"La casa de can Tòfol
és un paradís:
A la taula en són cinquanta
i a la feina cinc o sis."

I la veu pública anuncia un daltabaix. El menjador, però, de casa meua no és ni una ni altra cosa. Una finestra reixada d'ampit molt baix, com el seient d'una cadira, deixa veure el pebrell del pati i el lleidoner de l'era. A l'altre cap un rellotge rodó que toca amb un so solemnnial. Tres recons van exornats per sengles armaris amb les portes incrustades de dibuixos de boix i el quart recó, tot placat de marbre, porta la pica i l'aixeta d'aigua, que surt de la boca d'un peix gravat en baix relleu damunt el marbre. No hi ha bufet ni trinxant ni cap enderga de casa de senyors. Penjada a la paret, dessota el rellotge, una safata de plata amb la figura del Sagrat Cor embutida. Fou obsequi fet a la mare, quan es va casar, per un oncle seu. Quan va ésser penjat al menjador se'n va parlar quinze dies de carrera i fou mudat de lloc, ara posat més amunt, ara més avall, deu cops pel cap baix.

Al mateix pany de paret hi està adossat un canapè de tres cossos fet de cadiraire amb el seient de boga. Sigui dit de pas que a casa meua els cana-

pès abunden. En comptàriem fins a cinc posats al menjador, al cosidor, a l'escriptori i a un dels dormitoris. El que fa cinc el trobareu a un quartet de les golfes que fa d'arxiu. És moble molt apreciat pel pare i per l'àvia i en ell, ben encoixinat, fa de bon seure i de bon jeure.

Ara som a la taula. És llisa, sòlida, de forma quadrada, de fusta de noguera, amb un calaix per banda i amb dues posts sobreposades i postisses al damunt, que són per allargar-la. Per seients, cadires de boga amb respallers que arriben al cap dels que hi seuen, amb potes i llistons fermes sense cap ornament escultòric. La picardia de l'àvia que vaig festejar en ma infància, el caràcter ferm i bondadós del pare, el talent habilitós de la mare, el bon ordre de la casa, es manifesten, més que enlloc, en el menjador de la meua casa pairal. De bell matí en el bon temps, quan el sol ja ha posat en moviment tota la natura, el pare, de retorn de la seva excursió matinal, posa al mig de la taula qualche fruit de la terra, encistellat. Cireres de la vinya del Po; *cascavellitos* de l'illa gran; pomes de la plana; peres, préssecs i maduixes del fruiterar del safareig; figues saïoles o de coll de dama o de bordissot, blanques i negres de l'hort de prop de la riera, un parell de melons o una síndria grossa d'interior incògnit... De vegades només que ametllons o avellanes. A les darreries de l'estiu raïms de totes menes; és la fruita de casa. En el temps de tardor només alguna que altra vegada trobareu a la taula un cistell de bolets d'alba o de pebrassos o de pineells (úniques classes de la meua terra que en això és pobríssima) i més enllà de Tots Sants, si es vol quelcom de fora, s'han d'aprofitar els pinyons que Déu n'hi do del bons que són, sinó que donen molta feina d'hure'ls i espinyar-los. La mare, però, previosora, sabrà treure pel temps fred una de figues seques i raïms penjats, i nespres i pomes guardades en palla i tota mena d'arrops i confitures que enamora.

Els germans asseguts a taula mengem de tot, fins truita amb seba que no ens agrada i si ve el cas ens empassarem el formatge sense fer massa escarafalls per no fer enutjar el pare.

De vegades, no pas massa sovint, la taula s'allarga... i en ella hi cap jo què sé quanta gent: quatre ties casades que vénen amb llurs marits, dos oncles amb llurs mullers, i tots ells amb un estol de fills. Ens hem arribat a ajuntar per les fires vint-i-cinc o més cosins. Eren dos dies d'alegria no pas massa mesurada per part dels joves. Els vells també es sortien de fogó a estones i això em dava més alegria que cap altra cosa. Hi vàiem també tres o quatre cares desconegudes. Qui són? D'on han sortit? Més tard ho hem sabut. Eren convidats polítics, ço és, convidats per la política d'atracció habilitosament desplegada pel pare i per la mare; un jove que podia ésser marit d'una germana; una família del poble veí d'on podia sortir la jove de casa; una relació d'agraïment o de conveniència...; el pare hi veia molt clar, i la mare la sabia molt llarga... i portaven les coses de lluny i daven el cop en hora oportuna. Ai el meu pare! Ai mareta meua! Si jo m'hagués pensat que sabíeu tantes coses!

La benedicció "Déu i Pare omnipotent, beneïu

aquesta taula" anava pels aliments, per la família, per la parentela, pels plans futurs dels caps de casa, pels negocis, per les collites, i aquell Déu-Pare, que era diàriament invocat, va beneir i beneeix encara la

meva casa pairal ben abundosament. Gràcies li siguin dades. — Jaume.

És còpia.

JORDI ARNAU

Judaisme — Catolicisme

El Judaisme d'acció, té en son favor, l'activitat, la decisió dels seus homes. És possible que aquesta actitud li reporti els avantatges materials dels quals gaudeix arreu del món.

El Judaisme no en té prou amb les seves activitats, sinó que cerca l'aliança dels seus afins, per a poder fer triomfar el seu programa arreu del món.

Aquesta secta, deixant de banda l'opinió que cada u pugui tenir en particular, de la mateixa, té l'avantatge seu d'anar a emprendre tot el que sigui instrument necessari i eficaç i decisiu perquè la seva organització en surti triomfant, no solament en el camp de les idees, sinó simplement en el que es refereix a les múltiples utilitats que les seves organitzacions li proporcionen, per a prosseguir, sense parar, la campanya empresa per tot l'Univers.

El Judaisme veié en la Premsa un poderós aliat, i podem contemplar el fet que els diaris que formen l'opinió mundial els pertanyen, i encara al seu servei, els fils cablegràfics per a fer dir a les altres publicacions que no els pertanyen, tot allò que els convé que diguin.

En la Banca pogué veure-hi la dominació dels homes i del món. Per això, a tot arreu el Judaisme s'ha abocat de ple a les activitats de la Banca, obtenint fortes utilitats que serveixen per a dominar les voluntats alienes.

Potser alguns no pensin com nosaltres, però és la moda una de les activitats de la qual es val la secta per a trasbalsar la moral de la humanitat.

Però, on sembla que el Judaisme, aliant-se amb el protestantisme, ha emprès una carrera desenfrenada, és en les activitats que posa en curs per mitjà del Cinema, propagant les idees més absurdes i dissolvents, alterant textos bíblics, fomentant el suïcidi, l'adulteri, l'amor lliure i tot el que pugui repugnar millor a la moral única i pura.

Tot això és sobrerament sabut i conegut, i molt sovint, en converses, en escrits i en discursos es retreu el que havem dit.

Nosaltres diem, doncs, conegut el mal, podem donar el remei.

L'exemple del Judaisme deuria servir als catòlics de consell, per a preparar-nos per les campanyes i lluites socials que hem de sostenir.

L'arma poderosa de la Premsa, es reconeguda per tothom. El Judaisme ha procurat tenir sempre, a tot arreu del món, els més informats diaris, sostenint exèrcits de periodistes al seu servei, per a fer-li el joc. Fins en els grans centres urbans on els jueus són comptats amb els dits de la mà, tenen a llur servei publicacions importants, per a no dir les més importants. En els mateixos centres on la gran massa és catòlica, el Judaisme té al seu servei, si no publicacions pròpies, almenys disposa de la voluntat de llurs direccions, per a les seves campanyes encobertes.

Per què els catòlics no tenim un diari netament catòlic, per al nostre gran públic catòlic?

Molts ens diran que els jueus compten amb diners. També compten amb diners els catòlics. La diferència consisteix en què els jueus afluixen la bossa per a les empreses que els convenen, i els catòlics o. La tanquem i la lliguem i l'amaguem sense donar un cèntim.

En quant a la Banca, si els catòlics volguéssim, podríem tenir també una organització bancària igual o superior a la jueva. Nosaltres preferim mantenir les organitzacions enemigues, amb els propis diners.

Respecte a la moda, el Catolicisme no ha trobat encara la forma per a poder fer prevaldre la seva autoritat, i són molts els catòlics que es fan esclaus de la moda que el judaisme parisenc imposa al món.

Ara, parlant del Cinema, que podria constituir un negoci brillant, tampoc els catòlics hem volgut salvar la nostra part, sinó que la majoria contribueix a enriquir les empreses que amb els films estan esverinant la consciència mundial. Ni des del punt de vista moral, ni des del punt de vista econòmic i utilitari, els catòlics no hem sabut ni hem volgut explotar aquesta branca dels invents per a fer adeptes, i per a engrossir la caixa de les nostres institucions. Hem abandonat el camp als nostres enemics. Cal fer, però, una honrosa excepció. Els catòlics francesos, organitzats i dirigits pel cèlebre General Castelnau, sembla que han emprès l'explotació del cinema, per a expandir les idees cristianes i amb mires al negoci legal i lucratiu que la indústria del cinema produeix als que l'exploten.

Veus aquí, pel que diem, marcades les tendències i activitats del Judaisme i el Catolicisme.

Davant d'aquests fets, davant les activitats dels jueus, i de les queixes femelles del catòlics, nosaltres podem fer-hi dues consideracions generals: el Judaisme obté èxit, per una part, degut a la seva concurrència, a l'aportació econòmica per a afavorir i expandir la seva propaganda pel mitjà de la Premsa, de la Banca, de la moda i del cine. Les seves activitats es veuen coronades pels resultats positius que li produeixen l'organització tan ben pensada i dirigida. El Catolicisme prova l'existència de l'Esperit Sant, car, de no ser així, ja no se'n cantaria gall ni gallina, ja faria molts anys, estant sempre en una posició inferior a la dels seus enemics; car el Catolicisme no compta ni amb Premsa, ni Banca, ni moda, ni cinema, almenys amb la potencialitat i organització que els tenen els seus enemics.

Si algun dia el Catolicisme sapigués seguir l'exemple del Judaisme, procurant-se el cinema, la moda, la Banca i la Premsa, ajudat de l'assistència divina, és segur que en poc temps quedaria amo del camp, i seria el seu imperi, l'imperi de Crist i de la Pau.

LLUÍS G. FÀBREGA I AMAT

Una novel·la immoral i les seves interpretacions

Al qui com jo ha començat a posar cabells blancs en l'exercici del noble ofici de la crítica literària, res no pot esdevenir de més eficaçment educador que el rebre una lliçó de part d'un jovecell que fa les seves primeres armes en el camp de les lletres. I quan el qui rep aquesta lliçó té una ànima profundament cristiana, ha d'alegrar-se que Déu li trameti una humiliació que li faci acotar el cap potser massa ple d'aquest maleït fum de vanitat i d'orgull que tan fàcilment ens embriaga als homes de lletres. No estranyarà, doncs, el Sr. Guansé que li declari que la seva contundent nota, publicada a *La Nau* del 30 d'agost, on tritura despietadament la meua crítica de *Tàntal* de Miquel Llor, apareguda a *La Veu de Catalunya*, m'ha produït un benefici espiritual verament extraordinari. "T'està bé, t'està bé, em deia a mi mateix, després d'empassar-me l'amarga píndola. Tu, que acostumes judicar tan categòricament els llibres dels nostres escriptors, tu, oh pedant senyor doctor, apendràs així a malfiar-te del teu judici i a acceptar humilment el modestíssim lloc que et correspon entre els nostres crítics". Però aquest sincer agraïment que sento envers el Sr. Guansé per haver-me despertat amb la seva lliçó a la realitat del meu poc valer, no m'ha impedit de reflexionar seriosament sobre les observacions que ell em dedica; i amb la mà damunt del cor tinc de declarar que no m'ha convençut.

La nota del Sr. Guansé té dues parts: una negativa, en la qual desfa la meua interpretació del sentit de la novel·la de Miquel Llor; i una altra positiva, en la qual m'explica quina és la seva veritable interpretació. És aquesta darrera part la que em convé discutir en primer lloc.

La set d'Eloi, diu el Sr. Guansé, és d'ordre espiritual; el que vol l'Eloi és fer triomfar la seva intel·ligència. Jo no sé si aquesta afirmació, igual que totes les altres que fa el meu contradictor, són fruit de confidències del mateix autor. Però sigui com sigui, ¿em podria indicar el Sr. Guansé o l'autor les planes del llibre en les quals és descrita aquesta lluita de l'Eloi per l'adquisició d'una cultura superior, per la conquesta d'una felicitat tota espiritual? L'únic que jo veig i que els lectors veuen és que l'Eloi cerca satisfer els seus afanys "intellectuals" dedicant-se a festejar les noies que li vénen a tret, i en l'endemig anant a degradar-se en llocs de perdició. Fora d'uns amors purament sensuals i d'una nit de disbauxa ¿quins afanys, quines aspiracions troba el lector en la història d'aquell pobre desequilibrat? L'autor sols subratlla l'afany de l'Eloi de voler elevar-se sobre la seva condició d'escrivent; però ell aspira a aquesta redempció sense cap voluntat ferma i constant i es preocupa més de l'Eulàlia i de la Rosa que de la seva cultura intel·lectual.

¿En què consisteix, doncs, el drama íntim de l'Eloi? Si no es tracta en el fons d'un tenebrós problema de la vida sexual, no sé francament quina significació ni transcendència ha volgut donar Miquel Llor a la història del seu personatge. Si aquesta novel·la no entra de ple en els moderns corrents freudians, que relacionen íntimament tota la vida passional i àdhuc tota l'activitat psíquica de l'home amb l'instint sexual, no sé francament quin interès pot

tenir la història d'un personatge que no es distingeix per altra cosa que per una exacerbació morbosa d'aquest instint. No; jo goso assegurar que Miquel Llor no hauria ni tan sols emprat el símbol de Tàntal com a títol de la seva obra, si la seva intenció hagués estat la que li assigna el Sr. Guansé; i, en tot cas, si aquell hagués intentat descriure purament el drama d'una ànima esforçant-se per alliberar-se del jou d'un vida gris i vulgar, hauria alleugerit, si més no, la seva novel·la de tantes planes dedicades al doble o triple amor sensual de l'Eloi, i no hauria tampoc donat el relleu extraordinari que ell dóna als desordres i anomalies torbadores de la seva vida sexual.

Altrament, la solució d'aquesta dificultat és òbvia. Ara hem de cridar com el públic al final d'una comèdia: "Que parli l'autor!" I potser sí que l'autor sortís ara amb una declaració confirmant la interpretació del seu comentador de *La Nau*. En aquest cas jo no tindria altre remei que declarar-me vençut; però també afirmaria que el seu propòsit ha resultat completament fallit i que la seva novel·la és un instrument desafinat que no respon a les mans que el fan sonar. L'autor hauria volgut fer-nos sentir un adàgio celest, però en realitat, li ha sortit una torturada melodia enterbolida per tota mena de bestials afanys. La preocupació fisiològica no és meua, com pretén el Sr. Guansé; en el cas d'aquest llibre, com en tants d'altres, jo no faig més que constatar la presència d'un element que, com el fisiològic, és inconciliable amb la legítima contemplació estètica. Si una cara té una berruga, ¿qui podrà atribuir a preocupació o a obsessió el fet de declarar un observador que en aquella cara hi troba una berruga?

Els tres detalls que, segons el Sr. Guansé, m'han extraviat en la meua interpretació, són quelcom més que detalls; omplen, per dir-ho així, tot el llibre; i un d'ells, la disbauxa del protagonista, hi ocupa, pel relleu extraordinari amb què és executat, el lloc d'honor. ¿Haurem de convenir amb el Sr. Guansé que no tenen cap significació en l'evolució de l'estranya malaltia de l'Eloi? ¿Ens negarà aquest que en el fons de la set tota espiritual (!!) de l'Eloi, l'autor hi ha tancat el pòsit tèrbol i amarg d'un instint bestial desordenat i insatisfet?

El crític de *La Nau* m'atribueix gratuïtament una interpretació concretíssima del drama íntim de l'Eloi que ell no té cap fonament per atribuir-me. Quan jo dic del protagonista que "és un pobre xicot condemnat per una fatalitat fisiològica a corsecar-se de set amb l'aigua a flor de llavi", jo no pretenc definir aquesta fatalitat fisiològica. No m'interessa definir-la ni concretar-la des del moment que l'autor no parla clar sobre aquest punt. L'únic que m'interessa és fer constar que en el fons del drama íntim de l'Eloi, tal com està tractat per l'autor, cova una fatalitat, o si voleu, una anomalia fisiològica d'espècie sexual. En un mot, jo goso altre cop declarar que la novel·la de Miquel Llor cau de ple dintre els moderns corrents del freudisme. I vegi el Sr. Guansé com la seva piadosa intenció de desacreditar la meua penetració crítica, recau al capdavant damunt d'ell; perquè si ell afirma que jo no he arribat a entendre el sentit de tota una novel·la, ell no ha arribat ni tan

sols a entendre el sentit just d'un parell de frases estampades en el meu judici crític.

El meu contradictor, però, no s'acontenta amb la lliçoneta que em pretén donar per tal de demostrar-me que m'he errat lamentablement en la interpretació de la susdita novella. El seu article té una virolla que és la cosa més pintoresca que jo hagi mai vist en una polèmica literària. La lliçó que em dona el crític de *La Nau* culmina en el descobriment que ell ha fet de la verdadera immoralitat de *Tàntal*. Ell ve a dir: "Aquí teniu un senyor crític que es vol fer passar com especialista en la persecució de la immoralitat dels nostres llibres; i ni tan sols ha tingut esma

per capir on jau la immoralitat de l'obra de Miquel Llor". I a continuació explica en quatre ratlles quina és, en el seu concepte, la immoralitat del llibre. Els meus lectors em faran grat si no reproduceixo aquí aquesta pintoresca virolla de l'article del Sr. Guansé. Ja tindrè present d'avui ençà que tinc en ell un mestre de sentit moral. En realitat, és la part de la seva lliçó que més li tinc d'agrair com a escriptor catòlic. Quan tingui algun dubte sobre la moralitat o la immoralitat d'una novella, ja tindrè la precaució de consultar prèviament la seva reconeguda autoritat. No caldria si no!

MANUEL DE MONTOLIU

La carestia de la vida

Aquest és un tema sempre viu anys ha, i no pas després de la Guerra Gran solament, encara que ella va agreujar-lo molt.

Estudiar-ne les causes fóra endinsar-nos en una mar pregonia per anar a les palpentes hores i hores. No obstant, hi ha algunes causes, com la depreciació de la moneda, com la minva del rendiment de la mà d'obra, com l'augment dels gravàmens públics, com les disbauxes de la vida a la moderna, etc., que salten a la vista.

Els intermediaris tenen bon xic de culpa d'aquest encariment perquè ells, ordinàriament, són els que armen les confabulacions per a provocar l'alça de preus i arrodonir el seu negoci.

El diari dels morts deia l'altre dia que no se'ls ha de culpar ni blasmar-los, perquè els intermediaris són necessaris per al tràfec. Massa que ho sabem, però no sempre són necessaris i, a més, no acostumen a treballar per al proïsme...

Els intermediaris innecessaris són els més perjudicials, i com que no tenen més feina que procurar el guany, són els qui preparen totes les maneres per acaparar a bon preu els productes que ells després venen cars. Qui no sap els mitjans dels quals es valen per fer-se amos dels mercats de producció i de consum?

Moltes vegades hem dit que l'ideal per abaratir la vida és vendre el productor al consumidor directament, i encara en aquest cas hi cap la confabulació dels productors d'un mateix gènere en el mateix punt, cosa que és molt difícil que puguin fer mai els consumidors.

L'únic remei eficaç per alliberar-se de les tiranies indicades és el cooperativisme, però la cooperació mediotitzada, és a dir, les Cooperatives, pressuposen en el poble un grau de cultura no fàcilment assolible.

Aquesta ha estat la solució parcial d'aquest vital problema de l'encariment de la vida adoptada ja fa molts d'anys per Anglaterra, França, Bèlgica, Itàlia, Rússia, etc., on el capital de les Cooperatives de producció i de consum arriba a quantitats fantàstiques. Hi ha Cooperatives que acoblen la producció i el consum obtenint-ne beneficis insospitats. És la pràctica científica d'aquella dita castellana: "Yo me lo guiso, yo me lo como", sinó que aquesta classe

de Cooperatives, abans de "guisar", han produït elles mateixes la cosa que guisen.

Demanar-ho tot al Govern i esperar-ho tot del Govern, és molt còmode, però perfectament inútil.

El Govern, establint i aplicant la taxa dels articles de major consum, no fa més que usar d'un remei heroic quasi sempre, a la llarga contraproductent.

El Govern pot ajudar a l'abaratiment de la vida, impeding les confabulacions i els acaparaments, rebaixant els transports, observant una política aranzelària sàvia i prudent en tot el que es refereix als articles de primera necessitat, alleugerint els impostos, etc., etc.; però quin dubte hi ha que si la mà d'obra resulta cara i dolenta els productes se'n ressentiran a proporció?

No fa molts dies hom preguntà a un comerciant, gat vell en el negoci dels queviures, el per què de tan obstinada carestia, i respongué tot resolt, sense pensar-hi gens ni mica: "Sap per què? Perquè no es treballa!"

Aquesta resposta dona força llum a les negrors d'aquesta situació angoixosa que a tantíssimes de famílies va debilitant i delmant...

Cal anar als mercats i observar el gest de contrarietat, i a voltes de desesperació, que es dibuixa en les faccions dels compradors en sentir els preus que es demanen per les fruites i verdures d'ús més necessari. A voltes s'exclamen amb mots concentrats que arriben al cor: "Què menjarem, doncs?"

Faltariem a la veritat si no diguéssim que les entitats oficials encarregades de la policia d'abastiments exerceixen fins amb zel el seu càrrec, però, donades les circumstàncies, aquest zel ha d'ésser extraordinari.

Mes les persones il·lustrades que es preocupen d'aquest vital problema han de girar a més els ulls cap a la Cooperació, únic remei definitiu de la carestia.

I quant a remeis immediats, palpables, eficaços, hom sols en veu un: la relació directa entre productors i consumidors, ço que es volia fer en establir el gran mercat de fruites i verdures del Born i que sols ha servit per a facilitar el negoci als acaparadors.

Deliri de grandeses

Hem abandonat la platja cansats de presenciar espectacles molt poc edificants i sobretot molt poc cristians. Si es va accentuant aquesta desviació moral, les famílies verament cristianes no podran estuejar en determinats pobles de la nostra costa. Certes donzelles no solament han perdut el seny, sinó que han perdut el sentit comú.

Hem visitat alguns pobles i algunes ciutats de muntanya. En quasi tots els pobles hem pogut observar que els ajuntaments pateixen deliri de grandeses. Tots tenen la dèria de fer obres públiques. Es veu que els regidors volen deixar un bon record del seu pas pels ajuntaments.

Si les obres es fessin bé, els pobles en sortirien beneficiats d'aquesta dèria; però dissortadament es fan sense ordre ni concert. La majoria dels ajuntaments han prescindit de l'assessorament dels tècnics.

Feia temps que no havíem visitat una ciutat que estimem molt. Aquesta ciutat fa grans esforços per a desfer-se del tipisme que és precisament la seva gràcia. Una ciutat que es vulgui desfer de tot allò que la caracteritza entre altres ciutats, posa de manifest que vol perdre la seva personalitat.

Hi ha ciutats petites que volen imitar les grans, i no s'adonen que es converteixen en caricatures ridícules de les grans urbs. Una dona del camp que porti les vestidures típiques que tant li escauen no farà mai riure; en canvi tothom riurà de la camperola que vesteixi com les grans senyores. En la ciutat a la qual ens referim suara s'han obert grans vies i s'han construït parcs. Les grans vies les tenen les grans ciutats perquè hi ha en els carrers una llarga corrua de vehicles. No és més civilitzada la ciutat que té amples avingudes per on circulen ràpidament autos i tramvies, sinó aquella que té més espiritualitat i més cultura.

Té més encís un carrer estret i tortuós, on un hom troba en una giragonça una capelleta damunt la blancor d'un mur, que no pas una via ampla construïda simètricament. De vegades per a construir una via ampla, cal destruir cases que serveixen la dignitat i la noblesa dels temps passats.

Les grans avingudes de les ciutats americanes, tenen el cor robat als actuals regidors. Es preocupen únicament de destruir cases i d'obrir noves vies, i deixen de banda l'estètica i la higiene.

He passat per una gran avinguda i en les vores hi ha dos pams de pols. Quan passa un auto alça una polseguera que un hom té la sensació que camina dalt dels núvols.

Aquestes avingudes tenen un aspecte ridícul. Es veuen les cases velles d'una arquitectura deplorable. En canvi quan les vies són estretes, la vella de les cases els dona un gran encís.

En compte de construir amples vies i parcs que resulten sempre esquistos, seria preferible preocupar-se de la cultura i de la higiene de la ciutat. Si els carrers fossin nets s'hi veuria agradablement encara que fossin estrets.

M'han dit que un senyor que no es distingia pas pel bon gust, ha fet construir un pont damunt del riu, que li ha costat molts diners. Aquest pont

és tan provincià que fa riure. Més humil hauria estat millor i amb els diners sobrers s'hauria pogut construir una escola.

A Bèlgica i a Alemanya hi ha petites ciutats medievals, on es conserven grans tresors artístics. Un hom viu plàcidament dins la pau i la quietud d'aquells carrers. En cada pedra hi ha una llegenda i una història.

Hauriem de fer comprendre als regidors dels actuals ajuntaments, que no aconseguiran fer més grans els pobles i les ciutats destruint l'obra del passat, sinó combatent l'analfabetisme i alçant el nivell cultural del poble. És la perfecció moral i intel·lectual que han de cercar.

A tot arreu hem observat un descens molt gran en l'ordre cultural i especialment en l'ordre moral.

La joventut en la majoria dels pobles segueix mals viarany. Dificilment trobareu un grup de joves que vibri. Abans podien donar-se a altres activitats. Avui són closes totes les portes i resten únicament obertes les del cinema, les dels camps d'esports i les de les sales de ball.

No sabeu el mal que han fet a la joventut, aquells que els han foragitat de llurs activitats predilectes.

Algunes organitzacions havien aconseguit fer vibrar la joventut, encenent dins el seu pit la flama d'un ideal.

El mal que es fa en alguns pobles, modificant carrers i places, serà molt difícil d'esmenar.

A les darreries del segle XVIII, hom va creure que calia donar un aire de modernitat als antics monuments, i es varen emblanquinar la majoria de les esglésies. Damunt la noblesa de la pedra hi varen posar un gruix de calç. Avui encara tenim esglésies emblanquinades. Els homes d'aquells temps no varen comprendre que profanaven els temples. Quantes pintures murals varen desaparèixer sota la blancor de la calç! En un poblet hem vist una esglésiola romànica del segle XII, emblanquinada. Un pintor barroer va voler imitar el marbre damunt la noblesa d'uns capitells bellíssims.

Anem en compte a no profanar l'obra del passat. No vulguem llevar dels murs la patina del temps.

Un milionari nordamericà, visitant un monument de l'antiga Roma, digué a un arquitecte que l'acompanyava:

— Quant costaria construir un monument semblant a Nova York?

L'arquitecte respongué:

— Deu o dotze milions de dòlars i... vint segles.

No vulguem nosaltres destruir edificis que per tenir-ne un altre d'igual, caldria que passessin pel seu damunt uns quants segles.

Deixem tranquils els carrers i les places, i donem als infants els mitjans necessaris perquè puguin enriquir el seu esperit i la seva intel·ligència.

La ciutat més gran serà aquella que tindrà menys analfabets i més homes d'esperit.

EL MES DEL ROSARI

Hi ha moltes proves per deduir que la devoció del Sant Rosari fou popularíssima a Catalunya. Resat, constituïa el fermall més fort de cohesió de la família. Cantat, o millor dit, glossat, era com la derivació més espontània del sentiment religiós de tot el poble.

Tothom qui s'hagi abocat una mica a estudiar els factors morals i psicològics de la nostra família rural, descobrirà de seguida aquest factor important de formació religiosa. Si el balbuçig de les primeres oracions, d'entre les quals excel·leix el parenostre, desvetlla la consciència religiosa de l'infant d'una faisó individual, tost la devoció del rosari la integra religiosament en la consciència de la família. Així com més tard la mateixa devoció glossada en cant popular, l'exalta fins a la consciència religiosa pública. D'aquesta faisó el rosari ha constituït per al nostre poble el factor pedagògic màxim per a la formació religiosa en el desenvolupament individual, familiar i públic o social.

Oh els bells rosaris, símbols i utilitatges d'aquesta devoció, que hom troba encara avui en el fons d'algunes consoles i caixes de pagès, recordatoris ungits d'unes gèneres pietoses que oren! No sabem que a ningú se li hagi suggerit de fer collecció d'aquesta mena de relíquies. Si hom ho provés, és més que probable que dintre la múltiple varietat trobaria la triple classe que correspon als tres processos de la formació religiosa que hem remarcat. No endebades aquesta devoció s'havia filtrat fins dintre la mateixa rel de la família, i servava la perennitat d'aquesta en la variabilitat fugissera de les formes exteriors esvanívoles.

Encara avui marca l'índex o exponent de la des-cristianització del nostre poble en unes bandes, com en d'altres n'assenyala ça i enllà els nuclis de restauració. Convençuts d'aquesta puixança eficaç, tots els apòstols del nostre poble han cuidat tothora a posar-la de seguida en mobilització. Recordem els ressorgiments pietosos des de les missions del P. Claret a les prediques apostòliques del P. Vallet. I entremig encara, d'una faisó més normal i persistent, aquell maldar damunt del poble de tota la munió de liturgistes qui han tingut el seny i el flat d'anar a cercar el fons de la consciència religiosa d'aquell en la mateixa rel pairal. Entre ells cal fer esment especial dels

benemèrits fills de Sant Felip Neri, apòstols tradicionals del rosari glossat.

Darrera les portes clivellades de les coses de pagès, ai las! ja no se sent gaire el murmurí rítmic de la pia devoció. Ni la flama de la llar sol presidir gaire el collatge religiós de la família en les llargues vesprades que comencen per l'octubre. Són unes festes de les quals ja no queda quasi res sinó, si per cas, unes deixalles de paganisme, de les fastuoses festes del Roser, populars arreu de la terra. I els altars, guarnits amb totes les pompes del barroc de la Verge dels rosaris i de les roses, romanen polsosos en les nostres esglésies, sense tan sols la llumeta pia d'un ciri llangorós. Quines han estat les causes de tot això? No hem d'escatir-les ací. No serà, però, perquè el rosari com mitjà d'educació religiosa i factor de pietat popular, hagi esdevingut caduc i no respongui a les necessitats dels temps nous. Més aviat serà, si per cas, perquè hagi estat negligit. Car tantost com hom el restaura es desvetlla novament d'una faisó meravellosa la pietat del nostre poble. Dintre els mètodes de la pedagogia nova, encara li cap una excel·lent primacia a la vella devoció.

Malgrat les batzegades amb què avança el món, la llei de l'equilibri no falla mai. Adés un invent com el cinema sembla talment que hagi estat inventat per la malícia de Satanàs per tal de desintegrar la família. Adés, però, un invent nou sorgeix per a restablir l'ordre aparentment pertorbat. Veus ací la ràdio. Hom no pot escoltar sense una emoció profunda, que li mulla els ulls de llàgrimes, la veu del P. Lhande des de París en els darrers temps de Quaresma, fent arribar la paraula de l'Evangeli a totes les gents del món recollides cada una dintre el si de la família. I quina no haurà estat l'emoció gaudida pels qui han pogut escoltar de molts indrets de l'univers la veu del delegat del Papa en el recentíssim Congrés Eucarístic de Sidney. Una mateixa veu predicant la mateixa doctrina a la vegada a tota la humanitat!

Quan l'aparell meravellós durà el rosari glossat des de l'ombra recollida de l'església dels fills de Sant Felip per tal com en són els propagadors capdavaners, al pis confortable de ciutat, i a l'humil i sòrdid, i a la llar esbalandrada de la casa de pagès?

ANGEL GRAU

Una fundació femenina

L'Associació Internacional per al millorament de les relacions humanes en la indústria, que va reunir-se fa poc a Cambridge per primera vegada, compta ara amb la representació efectiva de 32 nacions les quals trameteren delegats oficials al dit Congrés.

Aquesta Associació fou fundada per la senyoreta Kerslin Hesolgreu, que n'és Presidenta, i altres senyores angleses i escandinaves que a títol d'Inspectores del Treball (càrrec que exerceixen a consciència), coneixen pràcticament i íntimament la vida de les fàbriques i els tallers industrials, la qual s'esforcen a millorar positivament. A Espanya no se'n sap res d'això, però el delegat espanyol, senyor Mallart,

pogué exposar al Congrés tot el que s'ha fet aquí en pocs anys per al millorament de les relacions dels principals factors del treball, parlant particularment de la tasca econòmica i cultural dels nostres Sindicats Catòlics Agrícoles amb molt justes lloances, cosa que cal agrair al senyor Mallart.

Els delegats visitaren alguns centres industrials, cridant-los poderosament l'atenció la fàbrica de xocolata "Tadbury", on treballen deu mil obrers que viuen en una preciosa ciutat-jardí construïda pels patrons de la fàbrica amb vertader luxe. Basta dir que ni en la magnífica urbs ni en les belles torretes no falta res del que pugui desitjar el més exigent aristòcrata. Fins hi ha concerts musicals després de dinar, i ja no parlem dels esports ni de les festes culturals.

ADDICIÓ

Al dilecte amic i company el Sr. Salvi N. Jover — company perquè els dos mengem el pa de la veritat en aquesta sanitària taula de CATALUNYA SOCIAL. — Sóc dels vostres en tot, completament en tot: torneu a llegir l'article *Frenem...* i us en convencereu.

Ens plau haver-vos donat ocasió d'exposar la veritat tal com la sentiú, repetim, la sentim tal com vós. En el nostre article (CATALUNYA SOCIAL n. 377, pàgina 550) escrivíem: "No volem aixecar bandera contra el teatre recreatiu, ni el cristià de Calderon, ni de Lope de Vega, ni la revifalla artística del benemèrit H. Ghéon" i dèiem més enllà que si el teatre es creu necessari — enquadrat per certes garanties i restriccions — mai amb noies, etc., que es posi no en primer lloc, sinó en un pla inferior; lloc que admeteu vós quan preconitzeu per als cíclics: formació religiosa, biblioteques, llocs d'esbargiment, germanats, etc.

Pel que toca a les congregacions marianes, vós suposeu que tenen un fi purament pietós, i certament de fet i en molts llocs és tal com vós dieu. Però no hi ha res que obsti a una major amplitud d'acció que les situï entre les obres "d'assistència social".

El reglament general de les congregacions agregables a la Prima Primària de Roma (Cf. *Reglas Comunes*, P. J. Wernz, 1910; en *Manual de las Congregaciones Marianas*, P. Elder Mullan, S. J., 1919) admet en el títol III (*De las Secciones y Academias*) "que els joves s'exercitin en treballs científics, literaris, artístics i econòmics", i si això no fos prou clar, en el títol X adverteix que poden afegir-se "regles locals" que no siguin contràries al fi primari de la congregació. La cosa és, doncs, ben ampla.

Nosaltres us podríem citar congregacions — diguem-ne observants — dirigides per entesos PP. Jesuïtes que tenen o tenien escoles, acadèmies de preparatori universitari, tallers, agrupacions corals, museus, biblioteques, editaven revistes, tenien camps d'esport, club excursionista i fins teatre i cafè! I si anéssim a l'estranger, principalment a Anglaterra, encara veuríem, en congregacions sàviament portades pels benemèrits PP. Benedictins, coses que a nosaltres meridionals ens semblarien completament fora de lloc, i allí són escaients.

Dieu molt bé en el vostre article (CATALUNYA SOCIAL, núm. 378, pàg. 564) referint-vos als cíclics catòlics, que cal tenir en compte la "localització", que aquestes entitats han de pendre diversa fesomia segons els llocs. Per què no aplicar aquest criteri a les congregacions marianes? Per què aquestes no podran adaptar-se, si l'esperit d'adaptació informa precisament l'assenyat reglament general que les orienta? Posades les coses així, estem vós i nosaltres en perfecta conformitat: cíclics, sindicats, agrupacions parroquials, congregacions, etc., en poblacions reduïdes on no hi ha altra associació especial podran assumir totes les formes de santificació personal i d'apostolat cristià que siguin necessàries.

Recordem d'una població on l'apostolat de l'oració, i les conferències de Sant Vicens de Paül eren seccions d'una congregació mariana; en altres llocs, com vós heu indicat, les congregacions tenien camps d'esbargiment, patronats de diversa forma, sortides, rober, bona premsa, etc. Vós presenteu un cíclic catòlic obrint de bat a bat les portes als congregants: també estem conformes amb això, i per què no!

I preses així les coses, les diferències entre congregació mariana i cíclic catòlic (bé que reconeixem que en un principi devien ésser institucions força diverses) queden bastant esborrades admetent l'"adaptabilitat" de les esmentades agrupacions.

Cal ara ésser fermes en una sola cosa: en purificar i rejevenir "les velles agrupacions catòliques que ho necessitin". Per això no és menester matar, sinó sols esporgar i replantar. I si necessàriament, en algun lloc, tenim de fundar una nova associació on ja n'hi ha d'altres, procurar de bell principi delimitar els camps i establir un amigable veïnatge entre les agrupacions germanes. Que mai no pugui ressorgir entre nosaltres el crit amb el qual el gran Apòstol social reptava els corintians del seu temps: Jo sóc d'Apol, jo de Pere, jo de Pau... No, tots som, i siguem sempre, de la socada perennal: de Crist!

N. BUSQUETS-MOLLERA

Del món del treball

La Unió nacional obrera de la indústria tèxtil d'Anglaterra ha confirmat els acords recaiguts entre els seus delegats i els patrons, reunits a Manchester, per posar fi a la vaga, amistosament arranjada. Dóna bo de consignar-ho.

La Conferència mixta de representants industrials i representants del Congrés de les Trade Unions angleses ha aprovat la Memòria provisional que li havia estat sotmesa pel Comitè.

La dita Memòria recomana la institució d'un Consell industrial, compost per membres del Consell General de Trade Unions, i d'un nombre igual de representants dels patrons.

El dit consell industrial quan es constitueixi examinarà, probablement, amb prioritat a tota altra qüestió, els més importants assumptes concernents a la indústria i als moderns progressos industrials.

Estarà investit de poder suficient per a designar consells mixtos de conciliació amb el fi d'evitar aquells conflictes industrials que no poden quedar arranats mitjançant negociacions ordinàries.

Recomanarà igualment les mesures que s'han d'oposar al "dumping", als països en què les condicions del treball fan témer aquest perill.

Finalment, insistirà sobre la necessitat de procedir a la nacionalització de la indústria, sobre la base de les recomanacions de la conferència econòmica mundial de Ginebra.

Portugal ha tramès, per via administrativa, la ratificació del conveni de Washington, relatiu a la jornada de vuit hores.

El secretariat del Sindicat Nacional de Ferrovies de Cramp, ha publicat una memòria en la qual declara que les despeses del Sindicat durant la vaga de 1926, ascendiren a 2.237.915 lliures esterlines.

Quan l'esmentada vaga general es donaren de baixa del Sindicat uns 75.000 associats, però durant l'any actual, o sigui durant els primers sis mesos transcorreguts, s'han rebut 27.000 sollicituds d'ingrés, la qual cosa permet esperar que aviat el Sindicat recuperarà el terreny perdut.

A l'entorn de Pius X

Encara persisteix la llegenda. Segons aquesta arribà al Vaticà un capellà rústec que abandonà el poble, sense conèixer altra cosa que la vida plàcida de la parròquia, ignorant les subtiletes de la diplomàcia pontifical. Sempre m'havia semblat una cosa una mica inversemblant que un capellà tan rústec fos en realitat patriarca de Venècia, que no és certament una parròquia camperola. En el llibre que M. René Bazin ha publicat sobre la personalitat de Pius X (1) es desfà aquesta llegenda.

En realitat la carrera de Pius X ha estat la vida sacerdotal la més completa i la més harmònica que es pugui concebre. Era l'estudiant de més relleu del seminari, i, per tant, no es pot dir que fos feble la seva intel·ligència. Fou ordenat sacerdot als 23 anys. Després d'haver passat disset anys davant de dues parròquies, fou nomenat vicari general de Treviso, i ensem director espiritual del seminari. Exercí aquest càrrec nou anys. Fou deu anys bisbe de Màntua i nou anys patriarca de Venècia. Podia arribar al soli pontifici amb una formació més completa? Aquesta és una llegenda que no mor, perquè no és una llegenda. Pius X té totes les virtuts dels camperols. No és un home refinat ni un amanerat. És un home senzill. És robust de cos i d'ànima. No ha après a vestir els seus pensaments amb un llenguatge artificiosos. Diu les coses tal com són, i fa allò que cal fer. Va de dret cap al seu camí, deixant de banda les subtiletes. Coneix l'Evangeli i l'aplica. Perquè s'hauria fet sacerdot sinó únicament per això?

Quan era vicari tenia ja el costum, que no va abandonar mai, de donar tot el que tenia. Un dia un home que es trobava en la més gran indigència, li va demanar deu lires per a dirigir-se a la ciutat a cercar treball.

El vicari li va respondre que de moment no les tenia; i llavors l'oubrer, recordant que rebia ofrenes dels camperols, li va dir: "Però teniu blat?" "Blat sí que en tinc, va respondre el vicari. Aneu a cercar un sac i torneu".

L'home va tornar amb el sac, i el vicari el va conduir al graner. "Preneu, li va dir: la meitat per vós i la resta per mi". No cal dir que aquesta proposició va plaure al pidolaire.

L'Església no ha sancionat encara els desigs dels fidels de veure el Papa Pius X dalt dels altars. Aquest fet ens demostra que és molt gran la seva santedat, car del contrari el poble no tindria aquest desig.

Es podria fer un paral·lel entre el gran papa i algunes glòries de la clerecia secular, humils com ell, com Sant Vicents de Paül i Sant Joan Bta. Vianney, el capellà d'Ars. Aquests sants també els han fet passar per beneïtons, perquè eren molt senzills; però un estudi profund ens demostraria que eren d'intel·ligència oberta i plens de finors espirituals.

Pius X dormia quatre hores diàries, i va poder sostenir sense defallences aquest règim de vida. Com Sant Vicents de Paül i com el capellà d'Ars, la vida austera no el va privar d'arribar a vell.

El seu cos era robust. No tenia la sang pobra, ni vivia dominat pels nervis, com certs intel·lectuals que

han respirat únicament l'aire corromput de les grans ciutats.

Com els dos sants esmentats, no complicava la vida. Un dia, quan era rector, es va traslladar a un lloc allunyat de la parròquia per assistir a un enterament. Els camperols, per un mal entès, eren al camp i únicament hi havia tres homes per a conduir el mort al cementiri. S'havia de passar per un camí molt tortuós i el rector se n'adonà. Entona el *De Profundis*, i es col·loca senzillament en el quart lloc per a conduir el cadàver fins al camí planer.

Aquest rector serà més tard el Papa de la litúrgia, però la seva litúrgia no posava obstacles a les exigències de la vida pràctica.

Quan era bisbe, i àdhuc patriarca, molt sovint vivia sense domèstics. Les seves germanes tenien cura dels quefers de la casa i més d'una vegada ell mateix obria la porta als visitants. És diu que un matí arribà a una parròquia i es dirigí com de costum a l'església. Veient que hi havia alguns fidels que desitjaven confessar-se, i que el rector es trobava encara a la rectoria, es va posar a confessar. Quan el rector arribà a l'església es va trobar que el bisbe estava confessant els seus feligresos.

Totes aquestes anècdotes no ens diuen pas que sigui un sant que mereixi l'honor dels altars.

De vicaris i rectors que treballen molt i que donen tot el que tenen en trobaríem alguns, i, no obstant, ningú no proposa que siguin canonitzats.

Trobaríem també bisbes humils que viuen austerament. Tot això són virtuts sacerdotals que gràcies a Déu estan molt esteses. Unicament algunes d'aquestes ànimes generoses són declarades santes per l'Església.

Existeixen sants en la vida dels quals un hom no troba cap fet extraordinari. En el llibre de M. René Bazin, no he sabut trobar altra cosa que una ànima forta, robusta i generosa.

No tots, però, els que tenen l'ànima robusta i generosa, són sants. La santedat es manifesta en alguna cosa d'indefinible, com una tonalitat general de les accions, que fa que elles no siguin les mateixes, fetes per un sant o per un altre. La tradició representa els sants amb una aurèola. Un nimbe de llum els embolcalla completament, talment com si brollés d'ells.

Alguns esperits malèvols potser pensaran que, si hom parla de canonitzar Pius X, i no altres sacerdots humils que per a viure han de fer grans sacrificis, és perquè Pius X era papa. Però és que no hi ha també papes plens de virtuts, i el poble no els invoca després de la seva mort? I Sant Pere Fourier i Sant Joan Bta. Vianney eren modestos sacerdots.

La nostra santa mare l'Església és assenyada, i consulta el bon Déu quan arriba el cas. La virtut humana té una gran importància en la proclamació de l'heroïtat, però hom no esdevé benaventurat fins que el bon Déu fa miracles.

Això em recorda una història que em va contar un Pare redemptorista. A les darreries del segle XIX hi havia en la dita congregació dos religiosos de molt de prestigi. L'un era el Pare Passerat, francès, que fou superior general de la congregació i va introduir

(1) París. Flammarion: Collection "Les Grands Cœurs".

els redemptoristes a França i a Bèlgica i l'altre era el Pare Hofbauer, fogós predicador, que gaudí d'una gran popularitat en totes les terres de llengua alemanya.

Quan varen morir, hom esperava la canonització d'un dels dos, i la majoria es decantava a favor del Pare Passerat, que era molt correcte i mai no havia dit un mot més alt que l'altre. El Pare Hofbauer no tenia gaire bon humor, però fou per mediació d'aquest que Déu féu miracles, i és ell el que avui venem sota el nom de Sant Climent Maria.

La santedat és molt difícil de judicar-la. Hi ha senyals exteriors més o menys convencionals, però aquests senyals sovint ens enganyen.

No és pas el beure, ni el menjar, ni les nits de vetlla, ni la simplicitat de la vida que fan la santedat.

El senyal més segur que nosaltres tenim de la santedat, es troba en l'ordre sobrenatural.

Les virtuts teològals són aquelles que posen l'ànima directament en contacte amb Déu. Elles ens donen la sensació de la divinitat.

Aquesta sensació no la trobem en alt grau en el papa Pius X, un dels més religiosos entre els papes?

Es abans de tot el Papa de la comunió freqüent, el papa que ha fet sojornar el bon Déu dintre les ànimes i que l'ha donat als petits infants. És religiós. Evidentment que tots els papes ho són, però ell ho és en un grau particular. Les seves preocupacions es concentren sobre la unió de l'ànima amb Déu, sobre l'acció divina. És el Papa de la comunió freqüent i del cant gregorià, de la puresa, de la bellesa religiosa del culte. Creu de cor en els sagraments i en la missa, en l'oració; i creu en el seu deure de pastor. Tot el que es refereix a Déu, és objecte de la seva predilecció. Un hom el veu de cos enter en aquesta prescripció que va fer pendre, essent bisbe de

Màntua, en una assemblea que celebrà la clerecia: en els funerals dels pobres, el rector havia de dir una missa, sense percebre cap almoïna i havia també d'encendre dos ciris i deixar-los cremar durant tot l'ofici.

El pontificat de Pius X marcarà sens dubte en la història, una data gloriosa. Cal tenir en compte que el seu pontificat únicament durà onze anys i que Lleó XIII va regnar vint-i-quatre anys. Fou un pontificat de reforma interior de l'Església: comunió freqüent, cant gregorià, formació espiritual de la clerecia, reforma d'estudis, codificació del dret canònic, reforma de l'administració vaticana, condemna del reformisme. Pontificat decisiu, com el de Lleó XIII.

Es diu que després de la primera recepció del cos diplomàtic per Pius X, aquest, seguint el costum establert, visità el secretari d'Estat, i en trobar-se els diplomàtics davant d'ell li varen dir, posant de manifest la impressió que els havia causat el papa: Què té, aquest home, que atrau d'una manera tan extraordinària?

Què tenia? El reflex de gràcia divina que menava el poble de Roma a la seva tomba, l'endemà de la seva mort, i que segueix menant-lo encara.

Us confesso que trobo consolador que aquest gran Papa, o més ben dit, aquest sant Papa, no hagi fet res més d'extraordinari que complir estrictament la seva alta missió, treballant arduament per la causa de Crist. Si la santedat consisteix a estimar profundament el bon Déu, tots els homes podem seguir el camí que condueix a la perfecció cristiana. Enamorar-se de Crist no és pas cap cosa irrealitzable.

Pius X s'enamorà de Crist i durant la seva vida no va fer altra cosa que treballar per la seva glòria.

L'amor és com totes les grans coses: un hom sap on comença, però no sap on s'acaba.

J. C.

Oficina Romànica

Consultes

Cons. 6. — Em fa estrany en el Diccionari Ortogràfic, 1.ª i 2.ª edició, trobar *dissenció* amb *c*, essent així que en llatí és *DISSENSIONE* i no *DISSENTIONE*. Com s'explica això? — P. G.

Resp. — Contestem a aquesta consulta d'ortografia, perquè només es tracta d'una errada d'impremta, reconeguda del mateix Pompeu Fabra, i cal fer-la conèixer perquè no s'hi enganyi ningú més.

El criteri del Diccionari Ortogràfic en aquest punt és rigorosament etimològic. Tradueix *-TIONE* per *-ció*; *ABLUTIONE*, *ablució*; *-SIONE* per *-sió*: *COHAESIONE*, *cohesió*, *-SSIONE* per *-ssió*; *AGRESSIONE*, *agressió*. Així, doncs, *DISSENSIONE* hauria de donar *dissensió* i no *dissenció*. Hem tingut la paciència de resseguir les lletres *a, b, c, d, e, i, r, s*, del Diccionari Ortogràfic, i confessem amb satisfacció que aquest criteri hi és seguit sense cap més errada que la paraula *dissenció*.

El castellà també segueix l'etimologia, però ha fet una *simplificació*. Tradueix *-TIONE* per *-ción*, com en català: *ABLUTIONE*, *ablución*; però *-SIONE* i *-SSIONE* els fa igualment *-sión*, sense distingir més si el llatí porta una *s* o dues: *cohesión*, *agresión*. El castellà, doncs, pot servir pels que no saben llatí per veure si cal posar *c* o *s*, però no per definir si cal posar *s* o *ss*. Aquest és el punt difícil de la nostra ortografia, sobretot que el Diccionari Ortogràfic prescindeix de la pronúncia viva, que molt sovint no segueix el llatí original en l'ús de *s* o *ss*. Diem parlant: *donar-li expressions*, *m'ha fet mala impressió*; segons el Diccionari, seguint l'etimologia llatina, cal escriure igualment *expressions* i *impressió*. Però no hi direm res més, perquè això fóra entrar en discussions d'ortografia, i l'*Oficina Romànica* ho té privat per ara.

Notem que l'errada del Diccionari Ortogràfic ha passat a d'altres diccionaris.

El Secretari de Redacció

Aquest número ha passat per la censura governativa

FEITS DE LA SEMANA

Allò que els castellans en diuen *modorra* i nosaltres ensopiment (encara que aquesta última paraula no tradueix tan gràficament com l'altra el nostre pensament), continua dominant de pla la política espanyola. Els llampecs que espetegant parençosament alguns cops la sacsegen — llibres d'En Romanones i d'En Pla, articles periodístics, amenaces directòries —, sols serveixen per posar de relleu aquest ensopiment. Hom diria que la política, tal com s'ha entès durant molts d'anys, ha passat a millor o pitjor vida i que un nou món polític s'està gestant en el si de la nació...

Tampoc obtindrà resultat per infondre-li vida l'apoteòsica celebració del Cop d'Estat del 13 de setembre de l'any 1923.

Hi ha contrapunt en moltes parts per celebrar-lo esplendorosament, i en escriure aquestes ratlles pot augurar-se que el Govern s'apuntarà un triomf decisiu d'aquest acte oficial-popular, però la política prosseguirà tan ensopida com abans perquè com que la vida és lluita o no és res, on no hi ha lluita no hi ha vida. Els monòlegs són terribles en el teatre i en tot. Sense que el mall i l'enclusa treballin no hi ha espurnes ni foc que s'ho valguin...

Aquest estat de coses que el pròxim dia 13 rebrà en nombrosos punts d'Espanya una consagració sorollosa, si no és la pau, és el que més s'assembla a la pau.

Un vell adagi cristià la defineix, en castellà clàssic, d'aquesta tan expressiva com exacta manera: *Cada cosa en su lugar y Cristo con todos*. La fórmula bé val un superlatiu que no pot prodigar-se: superioríssim. La brindem a l'areòpag de la pau reunit a Ginebra, i també al senyor Kellogg, que porta un nom molt lleig per cert.

I vet aquí que el nom de Kellogg ens invita a obrir la secció estrangera amb el record de la seva pau i de la fórmula un bon xic vulgar i poc expressiva de pau a la qual van adherint-se totes les nacions, moltes d'elles perquè no sigui dit, i altres per tenir contents els actuals amos del món, que no són fàcils d'accontentar.

Els comentaris al pacte Kellogg (alguns en diuen de París, per haver-se firmat allí i perquè més que de Kellogg és de Briand la idea i àdhuc la fórmula del pacte), encara duren i no per prestigiar-lo, certament. Ja comença a sonar com a cosa revellida.

Els nostres judicis sobre aquest afer pacifista els hem vist compartits per altes mentalitats i veritables eminències del nostre camp, i aquella pensada segons la qual al tan masegat pacte manca la firma de Calles (al costat, naturalment, de la de Kellogg), ha estat degudament compresa. Coolidge, Calles i Kellogg formen un triumvirat pacifista verament exemplar.

Altrament els preparatius de guerra no en saben res d'aquest pacte de la pau. *Si vis pacem...*

Això porta escamats els pacifistes de bona fe, com també el fet que ningú dels fautors del Pacte Kellogg no parli de rectificar errors, ni de reparar injustícies. Perquè si després de tant de soroll i de tantes cerimònies han de quedar en peu i triomfants tantes iniquitats com registra la història d'un segle ençà i, sobretot, les d'aquest primer quart de segle — l'espoliació del Patrimoni de Sant Pere; la desamortització dels béns eclesiàstics, dels Municipis, de l'Ensenyança, de la Beneficència; l'esquarterament de molts Estats; l'atropellament de les minories ètniques i religioses; la persecució de Mèxic; l'imperialisme dels Estats Units, etc., etc. — valdria més que Kellogg i Briand no haguessin parlat mai de pau, ni que ensarronessin els pobles que n'estan famolencs.

Itàlia, en tot aquest afer, ha estat *mere passive*, com si es rigués de tot, fitant els seus ulls en una Europa feta al seu gust i en una Africa més equitativament repartida.

Aquest bullit pacifista ha fet que quedés preterit un succés tan sorprenent com la proclamació de la monarquia en un poble tan de mal governar com Albània, ara, cabalment, quan tantes monarquies han passat a la història. Tal volta Mussolini podria dir-nos quelcom d'aquest misteri polític que ara sembla de goig i podria acabar en misteri de dolor. Ara per ara les grans potències fan com si fossin sordes i cegues davant de les facècies internacionals del dictador italià, però el dia que tinguin les mans lliures, pobre d'ell!

El senyor Müller ha parlat com un llibre, a Ginebra, en la reunió de la S. de les N. El representant germànic ha tractat de la qüestió del desarmament, corollari del Pacte Kellogg; de l'evacuació de Renània, que és un altre corollari; de l'alliberació de les minories, que és el corollari tercer.

I vet aquí que hem començat parlant de Kellogg i hem d'acabar amb Kellogg.

J.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Noticiari

Espanya

La *Gaceta* ha publicat el R. D. establint l'assegurança obligatòria a tota mena d'animals vius que viatgen en ferrocarril. El nou impost d'aquesta assegurança ara per ara no sofrirà augments.

—El pròxim Congrés Internacional de la Premsa es celebrarà l'any vinent a Barcelona.

—El Cardenal arquebisbe de Sevilla, doctor Ilundain, ha tingut la iniciativa, feta pública en una pastoral que es celebri en aquella capital andalusa, coincidint amb l'Exposició Ibero-Americana, un Congrés Marià, en el qual es procurarà arribar a la Federació de totes les associacions i congregacions marianes d'Espanya. El Congrés es celebrarà el dimecres, dia 15 de maig de l'any que ve, i es tancarà el dissabte, dia 18, i es completarà el diumenge, dia 19, amb una solemne processó mariana, seguida el dilluns, dia 20, de la representació escènica d'un auto sacramental.

—La Federació de Sindicats Catòlics Agraris, d'Astúries, s'ha reunit en Assemblea extraordinària en vista del mal estat de les collites, acabat d'agreujar per la crisi hullera tan llarga i ruïnosa. L'Assemblea acordà, entre altres coses, la supressió de la taxa de les carns de no ésser que es taxi també el valor dels pinsos que es donen al bestiar de carn; la lliure importació del blat de moro; la prohibició absoluta d'importar bestiar estranger, etc., etc.

—Per Reial ordre del Ministeri del Treball s'ha autoritzat a la direcció d'Acció Social per a la compra del Vedat Redondo d'El Pego (Zamora), pel preu de 1.389.296 pessetes.

L'Ajuntament, amb tots els seus béns, drets i ingressos, les Associacions respectives amb tot el que posseeixen comunament, i els veïns del poble amb major o menor riquesa present o futura s'han fet responsables solidàriament i mancomunadament dels pagaments per amortització del crèdit contret per virtut de la compra del vedat a favor de la direcció i a càrrec dels nous parcel·lars.

Es un formós exemple de comprensió cívica i de solidaritat social aquest acte del poble citat, mereixedor de totes les lloances.

—Al Ministeri del Treball, i davant del director d'Acció Social, s'ha efectuat l'atorgament de l'escriptura de compra de la devesa Montañina, situada al terme municipal de Bolullos (Huelva), formada per mil hectàrees de bon terreny en un sol tros, té una fàbrica d'oli, casa, dependències, magatzems i graner.

Com se sap el preu és de 1.300.000 pessetes que foren pagades per la Direcció. Aquesta rebé dels futurs parcel·lars el 20 per cent de la dita suma o siguin 270.000 pessetes com a primer pagament d'amortització i interessos.

—Llegim que el canonge magistral de la Seu de Vich, doctor Joan Lladó, Prev., ha estat nomenat president de la secció literària de la Junta Diocesana organitzadora de la setmana catequística de Vich, la qual tindrà lloc del 8 al 14 del pròxim octubre.

Estranger

Llegim en la premsa italiana que les severes ordres governamentals per evitar els escàndols en les platges de banys, han donat efectius resultats.

—En moltes esglésies d'Itàlia s'han pres mides molt enèrgiques contra les indecències de les modes regnants.

—A Irlanda s'ha constituït una entitat titulada Societat del vestit i els modals modestos per regenerar les dones que la moda impúdica ha corromput quasi del tot. La nova entitat moralitzadora pren un gros increment i les seves severes prescripcions són ateses.

—Els laboristes ianquis s'han declarat en favor de la candidatura presidencial de Smith.

—Els dos anys últims han augmentat els catòlics als Estats Units en uns tres milions.

—Segons les estadístiques franceses, més de cinc centes mil hectàrees de terra de conreu estan a mans d'estrangers, que si uns vint anys enrera sumaven 1.132.000, passen bon tros del doble. La immigració, a França, és particularment agrícola.

—A la propera tardor s'establirà a Ginebra un Institut d'Estudis Internacionals, de caràcter hispano-americà, per perfeccionar-se en el conreu del Dret de gents. Hi podran concórrer els estudiants filipins.

—Diuen d'Anglaterra que allí es compten ara 562 milionaris (de lliures esterlines) quan vint anys abans solament n'hi havia 19. La major part d'aquestes fortunes són filles de la Guerra Gran.

—Al Congrés contra la tuberculosi, que ha tingut lloc a Nova York, s'han presentat sensacionals estadístiques respecte l'augment paorós del nombre de noies físiques víctimes de la moda regnant en el vestit femení. Qui paga més alta aquesta fatídica contribució són les noies de 16 a 26 anys.

El doctor Dearholt ha demostrat que la causa principal és aquest *desvestiment* de les dones joves, que les desempara de les inclemències atmosfèriques.

Un altre congressista, el doctor John Smith, afegeix com una de les causes principals de la tisi de les donzelles els balls moderns, en què les incautes balladores són víctimes d'un *surmenage* sexual fastigós i atuidor.

El Congrés antituberculós proposarà, segurament, la intervenció de les autoritats per posar fre a aquests greus desordres.

—Un dels fracassos més sorollosos del govern dels Soviets ha estat el dels asils que va crear per tal de recollir la infinitat de nois abandonats pels camps i les vies públiques a conseqüència de la desfeta de la família russa, ocasionada per la immoralitat, fomentada per les lleis soviètiques i la suma facilitat dels divorcis sense cap responsabilitat.

Aquests asils sols han servit per completar aquesta catàstrofe moral, puix s'han convertit en focus de corrupció de menors i en centres d'infeccions morífiques.

Els nois han estat lliurats als pagesos perquè els mantinguin i eduquin.

Es un govern verament deliciós i força expeditiu el dels Soviets russos.

JARABE PUIG

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon S. P. 427
(Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

Companyia Trasatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID	} Espanya-Nova York	9 expedicions a l'any
DIRECTE		
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic		16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina		12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York		16 expedicions a l'any
› Mediterrani, Costa Firme i Pacific		11 expedicions a l'any
› Mediterrani a Fernando Póo		12 expedicions a l'any
› a Filipines		3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

Acadèmia Cots

Direcció general: Portal de l'Angel, 10—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 5041 A.-Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO

ATENEU A. G.—Provenga, 187.